

Biuletyn Prawa Karnego nr 9/13

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Zmiany w prawie

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

dr Michał Hudzik
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
Izba Karne Sąd Najwyższy
astkmh@sn.pl

Spis treści

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa	5
1.1. Uchwały i postanowienia – KZP.....	5
1.1.1 <i>Kontrola instancyjna w wypadku wyroku wydanego na podstawie art. 343 k.p.k..</i>	<i>5</i>
1.1.2 <i>Powoływanie biegłego lekarza seksuologa do wspólnego opiniowania z biegłymi lekarzami psychiatrami.</i>	<i>5</i>
1.1.3 <i>Wszczęcie postępowania karnego przeciwko osobie.</i>	<i>5</i>
1.1.4 <i>Kontroler biletów jako osoba pełniąca wyłącznie funkcje usługowe.</i>	<i>6</i>
1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych.....	6
1.2.1 <i>Związek przyczynowy.</i>	<i>6</i>
1.2.2. <i>Ocena czynności okazania.</i>	<i>11</i>
1.2.3. <i>Możliwość wniesienia kasacji od postanowienia oddalającego wnioski o wznowienie postępowania.....</i>	<i>14</i>
1.2.4. <i>Uprawnienia straży miejskiej do kontrolowania kierujących pojazdami i do wnoszenia wniosków o ukaranie.</i>	<i>15</i>
1.2.5. <i>Zatarcie skazania, w którym orzeczono karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.....</i>	<i>17</i>
1.2.6. <i>Zakres zastosowania art. 4 § 1 k.k. w postępowaniu wykonawczym.</i>	<i>19</i>
1.3. Orzecznictwo Izby Wojskowej Sądu Najwyższego	21
1.4. Zagadnienia prawne	21
1.4.1. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Zamościu, sygn. akt I KZP 6/13.....</i>	<i>21</i>
1.4.2. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Toruniu, sygn. akt I KZP 11/13.....</i>	<i>21</i>
1.4.3. <i>Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Prokuratora Generalnego, sygn. akt I KZP 12/13</i>	<i>21</i>
1.4.4. <i>Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Prokuratora Generalnego, sygn. akt I KZP 13/13</i>	<i>22</i>
1.4.5. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Rejonowy w Lesznie, sygn. akt I KZP 14/13.....</i>	<i>22</i>
1.4.6. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, sygn. akt I KZP 15/13</i>	<i>22</i>
1.4.7. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sygn. akt I KZP 16/13.....</i>	<i>22</i>
1.4.8. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, sygn. akt I KZP 17/13.....</i>	<i>23</i>
1.4.9. <i>Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Rzecznika Praw Obywatelskich, sygn. akt I KZP 18/13.....</i>	<i>23</i>
1.4.10. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, sygn. akt I KZP 19/13.....</i>	<i>23</i>
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego	23
2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego.....	24

2.2.	Wokanda Trybunału Konstytucyjnego	24
2.2.1.	<i>Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)</i>	24
2.2.2.	<i>Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)</i>	24
2.2.3.	<i>Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)</i>	24
2.2.4.	<i>Podstawa uchylenia prawomocnego mandatu karnego (K 23/13)</i>	24
2.2.5.	<i>Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)</i>	25
2.2.6.	<i>Imprezy masowe; odpowiedzialność karna za niezastosowanie się do polecenia wydanego na podstawie regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej (K 17/13)</i>	25
2.2.7.	<i>Prawo autorskie (K 15/13)</i>	25
2.2.8.	<i>Obligatoryjna zamiana grzywny na zastępczą karę aresztu (K 9/13)</i>	25
2.2.9.	<i>Wskazanie sprawcy wykroczenia drogowego (P 27/13)</i>	25
┌	┌	┌
└	└	└
2.2.10.	<i>Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)</i>	26
2.2.11.	<i>Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)</i>	26
2.2.12.	<i>Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)</i>	27
2.2.13.	<i>Zawieszenie przez sąd postępowania w związku ze skierowaniem pytania prawnego (U 1/13)</i>	27
2.2.14.	<i>Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)</i>	27
2.2.15.	<i>Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)</i>	27
2.2.16.	<i>Postępowanie przygotowawcze; wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu dochodzenia bez konieczności sporządzania uzasadnienia (SK 25/13)</i>	28
2.2.17.	<i>Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym; pokrzywdzony - oskarżyciel posiłkowy (SK 22/13)</i>	28
2.2.18.	<i>Postępowanie z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji (SK 21/13)</i>	29
2.2.19.	<i>Dozór policyjny (SK 13/13)</i>	29
2.2.20.	<i>Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)</i>	29
2.2.21.	<i>Prawo przewozowe; penalizacja zachowania podróżnego, który w czasie kontroli biletów nie pozostał w miejscu przeprowadzenia kontroli do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych (K 16/12)</i>	30
2.2.22.	<i>Kontrola operacyjna (K 15/12 – połączona z K 28/12)</i>	30
2.2.23.	<i>Zarządzenie przez sąd obligatoryjnego wykonania kary warunkowo zawieszanej; przestępstwo popełnione z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej wobec osoby najbliższej lub małoletniej (P 34/12)</i>	32
2.2.24.	<i>Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia</i>	

	<i>lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)</i>	32
2.2.25.	<i>Obowiązek złożenia oświadczenia lustracyjnego przez osobę, wobec której toczy się wszczęte wcześniej postępowanie lustracyjne (P 30/12)</i>	33
2.2.26.	<i>Wolność słowa; wolność badań naukowych; nieprecyzyjność zwrotów „nawołuje do nienawiści” oraz „inny totalitarny ustrój państwa” (SK 65/12)</i>	33
2.2.27.	<i>Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)</i>	33
2.2.28.	<i>Karalność bezskutecznego podżegania do pomocnictwa w popełnieniu czynu zabronionego (SK 35/12)</i>	33
2.2.29.	<i>Zaskarżenie postanowienia w sprawie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (SK 33/12)</i>	34
2.2.30.	<i>Zasady ustanawiania kuratora celem wykonywania praw małoletniego pokrzywdzonego przestępstwem (SK 5/12)</i>	34
2.2.31.	<i>Prawo do obrony; odmowa wyznaczenia obrońcy z urzędu; brak możliwości bezpośredniego zaskarżenia zarządzenia prezesa sądu (art. 81 § 1, art. 78 § 2 k.p.k.) (K 30/11)</i>	34
2.2.32.	<i>Określenie katalogu zbieranych danych o jednostce za pomocą środków technicznych w działaniach operacyjnych; zasady niszczenia pozyskanych danych (K 23/11 – połączona z K 34/11 i K 21/12)</i>	34
2.2.33.	<i>Prawo do korzystania z pomocy obrońcy na etapie czynności wyjaśniających; postępowanie w sprawach o wykroczenia (art. 4 k.p.s.w.) (K 19/11 – połączona z P 22/11)</i>	35
2.2.34.	<i>Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)</i>	36
2.2.35.	<i>Odpowiedzialność karna i wykroczeniowa za ten sam czyn (art. 10 § 1 k.w.) (P 23/11)</i>	36
2.2.36.	<i>Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności (K 22/10)</i>	36
2.2.37.	<i>Wykroczenia; zasady zmiany grzywny na pracę społecznie użyteczną (art. 25 § 1 i 2 k.w.) (P 16/10)</i>	36
3.	Zmiany w prawie	37
5.	Informacja międzynarodowa	38
5.1.	Rada Europy.....	38
5.1.1.	Orzecnictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.....	38
6.	Przegląd książek i czasopism	39
6.1.	Przegląd książek.....	39
6.2.	Przegląd czasopism.....	39

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

1.1.1 Kontrola instancyjna w wypadku wyroku wydanego na podstawie art. 343 k.p.k..

przepisy: art. 343 k.p.k.; art. 434 § 3 k.p.k.

hasła: Postępowanie odwoławcze; skazanie bez rozprawy.

Uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 25 września 2013 r., I KZP 5/13

Teza:

Kontrolę instancyjną wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 k.p.k., poza modyfikacją wynikającą z art. 434 § 3 k.p.k., przeprowadza się na zasadach ogólnych.

1.1.2 Powoływanie biegłego lekarza seksuologa do wspólnego opiniowania z biegłymi lekarzami psychiatrami.

przepisy: art. 202 § 3

hasła: Biegły

Uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 25 września 2013 r., I KZP 8/13

Teza:

Powołanie przez sąd, a w postępowaniu przygotowawczym przez prokuratora – na podstawie art. 202 § 3 k.p.k. – biegłego lekarza seksuologa do udziału w wydaniu opinii o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego, w zakresie zaburzeń preferencji seksualnych, nie wymaga wniosku biegłych lekarzy psychiatrów, o którym mowa w art. 202 § 2 k.p.k.

1.1.3 Wszczęcie postępowania karnego przeciwko osobie.

przepisy: art. 102 k.k.

hasła: Przedawnienie wyrokowania

Postanowienie z dnia 25 września 2013 r., I KZP 7/13

Teza:

Nie ma normatywnych podstaw, ani w Kodeksie postępowania karnego z 1969r., ani też w aktualnie obowiązującym Kodeksie postępowania karnego, do przyjęcia, że wszczęcie postępowania karnego przeciwko osobie następuje przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu jej zarzutów albo przystąpieniem zgodnie z przepisami tych procedur, do przesłuchania jej w charakterze podejrzanego bez wyda-

istniały obiektywnie skutek. Podkreślić należy także, że zagadnienie przewidywalności określonego skutku, jako warunek jego przypisania w orzecznictwie sądowym pojawia się już od ponad pół wieku.

3. W sprawach medycznych, na pierwszy plan wysuwa się tzw. włączenie się cudzego zakresu odpowiedzialności. Rozumie się przez to konieczność uwzględnienia w ocenie normatywnych warunków przypisania skutku potencjalnemu sprawcy przypadków przejęcia odpowiedzialności za skutek przestępny przez obiektywnie nieprawidłowo zachowującą się osobę trzecią, do której zakresu odpowiedzialności zawodowej należało uchylenie niebezpieczeństwa dla dobra prawnego.

Z uzasadnienia:

„Wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 14 marca 2012r. (sygn. akt (...)) Piotr S. został uznany winnym, tego, że w dniu 30 czerwca 2011 r. w B. uderzył pięścią w twarz Wojciecha P. w wyniku czego pokrzywdzony przewrócił się i uderzył głową w twarde asfaltowe podłoże, co skutkowało obrażeniami ciała w postaci złamania kości w obrębie podstawy czaszki i kości potylicznej lewej z krwiakiem podtwardówkowym nad prawą półkulą mózgu w następstwie doznanego urazu czaszkowo-mózgowego pokrzywdzony zmarł, przy czym następstwo to Piotr S. mógł przewidzieć, tj. występku z art. 155 k.k. oraz skazany na 4 lata pozbawienia wolności. Wyrok ten został utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 20 września 2012r. (sygn. akt (...)).

Od tego wyroku kasację na korzyść skazanego wniósł jego obrońca zarzucając orzeczeniu:

- 1) *rażące naruszenie przepisów postępowania – art. 4 k.p.k., 7 k.p.k. oraz 167 k.p.k. przez błędne zaakceptowanie w ramach kontroli instancyjnej, że Sąd I instancji nie naruszył tych przepisów podczas gdy, zdaniem skarżącego, Sąd ten odstąpił od badania okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego i nie wyczerpał wszystkich możliwości dowodowych koniecznych dla ustalenia stanu faktycznego w sprawie: w szczególności nie przeprowadził z urzędu dowodów z dodatkowych opinii biegłych m.in. Zakładu Medycyny Sądowej (...) na okoliczność mechanizmu powstania samego urazu czaszkowego u pokrzywdzonego.*
- 2) *(wynikające z treści uzasadnienia kasacji) naruszenie art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. przez niewłaściwe rozpoznanie zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 155 k.k. przez przyjęcie, zdaniem skarżącego błędnego sposobu rozumienia procesu przypisania skutku przestępczego, w rezultacie czego nie dostrzeżono istotnych braków ustaleń faktycznych dla jego rekonstrukcji.*

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w G. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej. Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zasadny okazał się zarzut (wywiedziony w uzasadnieniu kasacji) niewłaściwego rozpoznania przez Sąd odwoławczy zarzutu naruszenia prawa materialnego.

Z niezakwestionowanej opinii biegłego Piotra E. wynika, iż bezpośrednią przyczyną śmierci pokrzywdzonego było zapalenie płuc, do którego doszło na podłożu ciężkiego stanu ogólnego wynikającego z przebytego urazu czaszkowego. Jednak Sąd odwoławczy, pomimo jasno wyeksponowanych w apelacji obrońcy zarzutów, nie uznał, aby kwestia sposobu powstania i rozwoju zapalenia płuc stanowiła istotny element badania kwestii przypisania skutku śmiertelnego in concreto. Na to wskazuje także w swojej kasacji

skarżący podkreślając, że nie weryfikowano w postępowaniu dowodowym, jakie warunki pokrzywdzony miał w hospicjum, do jakiego został wypisany ze szpitala i czy to tam nie doszło do powstania/zaostżenia przebiegu tej choroby.

Jak wynika bowiem z karty leczenia szpitalnego i karty przyjęcia - pokrzywdzony został przyjęty do szpitala im. J. B. w B. w dniu (k.228 i n.) w dniu 30 czerwca o godzinie 15.03 gdzie stwierdzono, iż kontakt z nim jest utrudniony, wyczuwalny jest zapach alkoholu z ust oraz, że pacjent zgłasza ból kolana prawego. Wyeliminowano uraz kolana i rozpoznano upojenie alkoholowe. Następna informacja pochodzi już z godziny 23.09, kiedy to przyjęto pokrzywdzonego na oddział Neurochirurgii i Neurotraumatologii z rozpoznaniem urazowego krwotoku podtwardówkowego. Następnie przeprowadzono zabieg operacyjny. Z karty leczenia szpitalnego wynika, że pacjent od dnia 1 lipca do dnia 10 sierpnia gorączkował. Od czasu do czasu odsysano także zalegającą w oskrzelach wydzielinę. Podobnie postępowano od dnia 10 do 20 sierpnia w Hospicjum (...), gdzie następuje zgon. W dniu przyjęcia do hospicjum wskazano, że temperatura chorego wynosi 36,5 st. C oddech jest prawidłowy, ale zalega wydzielina (k. 242).

Sąd II instancji dla wykładni znamienia „powodować śmierć” powołuje się na koncepcję przypisania skutku zwaną w doktrynie teorią ekwiwalencji, uzasadniając to jej prostotą, jasnością i niezawodnością (powołując się przy tym na prace W. Woltera z 1973 r. i J. Śliwowskiego z 1975r.). Na gruncie tej koncepcji w niniejszej sprawie, argumentuje, że zapalenie płuc to niezależne od woli sprawcy zdarzenie (okoliczność), które nie dekompletuje łańcucha przyczynowego, gdyż zgodnie z wybraną przez Sąd koncepcją przyczynowości analizowany czyn sprawcy nie musi być jedyną przyczyną wystąpienia negatywnie ocenianego skutku. Co więcej – inne jeszcze warunki wystąpienia tego skutku, nawet pomimo ich istotnego wpływu na jego zaistnienie nie wyłączają uznania tego czynu za przyczynę skutku. Następnie, dostrzegając niezwykle szeroki zakres potencjalnej penalizacji przy takim ujęciu przyczynowości, Sąd odwoławczy wskazuje na winę sprawcy jako kryterium limitujące odpowiedzialność karną za przestępstwo skutkowe. Jednak z jego dalszych wywodów wynika, że nie chodzi tutaj o winę, jako element legitymizujący odpowiedzialność karną jako taką (art. 1 § 3 k.k.), ale o winę nieumyślną, czyli pojęcie odnoszące się wedle koncepcji psychologicznej winy do nieumyślności. To w art. 9 § 2 k.k. Sąd próbuje odnaleźć normatywne kryteria przypisania skutku, szeroko omawiając zagadnienie naruszenia reguł ostrożności i przewidywalności wystąpienia skutku. Jednak, na stronie 6 uzasadnienia znajduje się jednoznaczne stwierdzenie Sądu, że rzeczywiście włączenie się do przebiegu przyczynowego zapalenia płuc, jako czynnika śmiertelnego, nie było przewidywalne dla żadnego człowieka. Mimo tego Sąd odwoławczy uznał, że skoro zachowanie Piotra S. (uderzenie) było jednym z warunków nastąpienia skutku śmiertelnego – fakt obiektywnej nieprzewidywalności wystąpienia zapalenia płuc, nie zmienia perspektywy jego odpowiedzialności karnej za przestępstwo nieumyślne spowodowania śmierci.

Wywody te pozostają w sprzeczności z wcześniejszymi twierdzeniami Sądu o braku relewantności faktu, że to zapalenie płuc było bezpośrednią przyczyną zgonu pokrzywdzonego. Z jednej strony bowiem Sąd twierdzi, że wprowadzie owo zapalenie płuc nie prze-rwało przebiegu przyczynowego (co z punktu widzenia ontologicznego jest prawdą), ale zdaje się stać na stanowisku, że w rekonstrukcji przypisania skutku fakt ten i tak jest irre-lewantny, gdyż można wskazać na wcześniejszą jeszcze przyczynę, inicjującą cały łań-cuch zdarzeń – uderzenie przez Piotra S. pokrzywdzonego. Jednak w konkluzjach roz-ważań o przypisaniu skutku wskazuje już, że skutek śmiertelny często występuje w sprawach o podobnym przebiegu i sprawca miał obiektywną możliwość uzyskania wiedzy co do rezultatów zamachu na życie i zdrowie. Wobec powyżej przytoczonych argu-mentów Sądu odwoławczego nie sposób zidentyfikować, czy całkowicie pomija on wy-stąpienie zapalenia płuc w łańcuchu kauzalnym i łączy śmierć pokrzywdzonego jedynie z

uderzeniem, jako wystarczającą przyczyną, czy też mówiąc o „podobnym przebiegu” wskazuje mimo wszystko, że owo zapalenie płuc jest relewantnym elementem łańcucha kauzalnego oraz rozpoznawalnym i normalnym następstwem odniesionych po uderzeniu obrażeń.

Sąd Najwyższy w powyższych konstatacjach Sądu odwoławczego dopatruje się nie tylko ewidentnej sprzeczności (w zakresie istotności możliwości przewidzenia rezultatów podjętych zachowań), ale także pomieszczenia przez sąd ad quem płaszczyzny bezprawności, strony podmiotowej oraz winy. Przypomnieć należy, że standard kontroli odwoławczej wyznaczony dyspozycją art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. wymaga by sąd ad quem rozważył wszelkie zarzuty zawarte w zwyczajnym środku odwoławczym. Ponadto sąd zobowiązany jest do tego, by analiza tychże zarzutów była rzetelna, a tok argumentacji prezentowany w uzasadnieniu spójny i logiczny (por. m.in. wyrok SN z dnia 18 października 2007 r., sygn. II KK 212/07, R-OSNKW z 2007 r., poz. 2251, wyrok SN z dnia 28 maja 2008 r., II KK 332/07, LEX nr 435359).

Odniesić należy się w tym miejscu po kolei do poszczególnych płaszczyzn ustalania odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe poruszonych przez Sąd odwoławczy.

W pierwszej kolejności, słusznie Sąd zauważył, że problematyka przyczynowości jest jednym z najtrudniejszych zagadnień prawa karnego materialnego. Już z tego względu kwestii tej należy poświęcić szczególną uwagę rozważając odpowiedzialność karną za przestępstwo skutkowe. Sąd ad quem zdaje się nie uwzględniać faktu, że od czasów cytowanych przez sąd ad quem prac W. Woltera oraz J. Śliwowskiego doktryna prawa karnego oraz orzecznictwo wypracowały inne niż teoria ekwiwalencji metody ustalania związku przyczynowego. Wspomnieć należy, że ekstensywna krytyka teorii ekwiwalencji (przydatności testu warunku sine qua non), na jaką powołuje się Sąd II instancji, w polskiej dogmatyce prawa karnego została przeprowadzona przez wielu autorów, m.in. J. Giezka (tenże, *Przyczynowość oraz przypisanie skutku w prawie karnym*, Wrocław 1994, s. 16 i n.; tenże, *Wyjaśnienie przyczynowe w prawie karnym (w:) red. J. Kolasa, Przegląd Prawa i Administracji. Tom XXXI, AUWr No 1688, Wrocław 1995, s. 47 i n.; tenże, Znaczenie testu sine qua non przy wyjaśnianiu przyczynowości. W odpowiedzi Jubilatowi (w:) red. J. Giezek, Przestępstwo – kara – polityka kryminalna. Problemy tworzenia i funkcjonowania prawa. Księga jubileuszowa z okazji 70 rocznicy urodzin Profesora Tomasza Kaczmarka, Zakamycze 2006; s. 210-217 i s. 221-223). Krytycznie wobec przydatności tego testu do badania płaszczyzny przyczynowości ustosunkowali się też: A. Zoll, w pracy *Odpowiedzialność karna lekarza za niepowodzenie w leczeniu*, Warszawa 1988, s. 47; R. Dębski, w pracy *Pozaustawowe znamiona przestępstwa. O ustawowym charakterze norm prawa karnego i znamionach typu czynu zabronionego nie określonych w ustawie*, Łódź 1995; s. 168, przypis 163; J. Majewski w *Głosie do wyroku SN z dnia 8.III.2000 r., (III KKN 231/98); OSP 2001, nr 10, poz. 146, s. 492; P. Konieczniak, w Czyn jako podstawa odpowiedzialności w prawie karnym, Zakamycze 2002; s. 232-243.**

W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego dla oceny odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe za najbardziej przydatną uznaje się koncepcję obiektywnego przypisania skutku, która oprócz wykazania – w przypadku przestępstw z działania - czysto fizykalnego przepływu informacji, bądź energii pomiędzy zachowaniem sprawcy a zaistniałym skutkiem, wymaga także ustalenia na płaszczyźnie normatywnej naruszenia reguł postępowania z dobrem prawnym oraz tego, by zaistniały przebieg kauzalny prowadzący do skutku był obiektywnie przewidywalny, tj. by był rozpoznawalny dla tzw. wzorca normatywnego wyposażonego w adekwatną wiedzę i doświadczenie życiowe. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie silnie akcentuje także, że nie chodzi tutaj o jakiegokolwiek naruszenie owych reguł, ale ze względu na funkcje i cele prawa karnego – o naruszenie istotne, które w sposób karygodny zwiększa ryzyko wystąpienia skutku (por. m.in. postanowienie SN z dnia 15 lutego 2012 r. II KK 193/12 Biul.SN 2012/9/11, wyrok SN z

dnia 8 marca 2000 r., III KKN 231/98, OSNKW 2000, z. 5-6, poz. 45; wyrok SN z dnia 1 grudnia 2000 r., IV KKN 509/98, OSNKW 2001, z. 5-6, poz. 45; wyrok SN z dnia 9 maja 2002 r., V KK 21/02, LEX nr 54393; wyrok SN z dnia 3 października 2006 r., IV KK 290/06, R-OSNKW 2006, poz. 1866; wyrok SN z dnia 30 sierpnia 2008 r., IV KK 187/11, LEX nr 950442). Gdy zaś chodzi o warunek przewidywalności skutku, jest on nieodzownym warunkiem aktualizacji po stronie adresata normy sankcjonowanej obowiązku podjęcia zachowań zgodnych z wymaganymi w danych okolicznościach regułami postępowania. Brak obiektywnej przewidywalności skutku przestępnego w danej sytuacji faktycznej wyklucza możliwość podjęcia zachowania zgodnego z regułami postępowania, a zatem wyklucza uznanie takiego zachowania za pozostające w granicach zakresu zastosowania normy sankcjonowanej. Konsekwentnie nie jest możliwe pozytywne stwierdzenie, iż sprawca ten zachował się bezprawnie i może ponieść odpowiedzialność za zaistniały obiektywnie skutek. Podkreślić należy także, że zagadnienie przewidywalności określonego skutku, jako warunek jego przypisania w orzecznictwie sądowym pojawia się już od ponad pół wieku (por. m.in. wyrok SN z dnia 19 stycznia 1953 r., I K 295/53, PiP 1954, z. 2, s. 381; wyrok SN z 3 października 1962 r., II K 1296/60, BISP 1963, nr 1, poz. 7).

Powyższe uwagi są istotne dla analizy orzeczenia Sądu odwoławczego. Sąd ten rozważając zagadnienie odpowiedzialności Piotra S. za przestępstwo skutkowe opowiedział się za teorią ekwiwalencji jedynie ze względu na, jak to ujął, jej nieskomplikowanie i prostotę, bez próby jej krytycznej analizy zwłaszcza w zestawieniu z innymi, aktualnie prezentowanymi w doktrynie, bądź orzecznictwie modelami przypisania skutku. Opowiadając się za powyższą koncepcją, jako podstawę swoich wywodów o związku przyczynowym, Sąd ad quem całkowicie w analizie niniejszej sprawy pominął przyjmowaną w doktrynie i orzecznictwie konieczność analizy wystąpienia tzw. negatywnych przesłanek obiektywnego przypisania. W sprawach medycznych, na pierwszy plan wysuwa się tzw. włączenie się cudzego zakresu odpowiedzialności. Rozumie się przez to konieczność uwzględnienia w ocenie normatywnych warunków przypisania skutku potencjalnemu sprawcy przypadków przejęcia odpowiedzialności za skutek przestępny przez obiektywnie nieprawidłowo zachowującą się osobę trzecią, do której zakresu odpowiedzialności zawodowej należało uchylenie niebezpieczeństwa dla dobra prawnego (w najnowszej literaturze związanej z prawem medycznym szeroko koncepcję tę omawia T. Sroka w Odpowiedzialność karna za niewłaściwe leczenie. Problematyka obiektywnego przypisania skutku, Warszawa 2013, s. 534 i n. oraz cytowana tam literatura przedmiotu oraz orzecznictwo). Akademykami przykładami ilustrującymi tę przesłankę jest właśnie niezgodne ze sztuką medyczną udzielanie świadczeń leczniczych pacjentowi szpitala przez lekarza będącego gwarantem nienastąpienia skutku. Słusznie w tej perspektywie argumentuje autor kasacji podkreślając, że w toku postępowania dowodowego nie uwzględniono tej potencjalnej przesłanki i zaniechano weryfikacji etiologii zapalenia płuc oraz sposobu leczenia pokrzywdzonego w szpitalu w B. oraz następnie w hospicjum (...). Zwłaszcza mieć należy na uwadze m.in. fakt, że z dokumentacji medycznej wynika, że od przyjęcia i badania pokrzywdzonego do operacji minęło ok. 7-8 godzin, co do których brak jest informacji dotyczących przebiegu udzielania świadczeń pokrzywdzonemu. Z tego też względu, twierdzenie Sądu ad quem, jakoby nieprzeprowadzenie w tej perspektywie postępowania dowodowego (m.in. w oparciu o nowych biegłych) nie miało w sprawie żadnego znaczenia, jest błędne i wynika z przyjęcia określonej koncepcji badania związku kauzalnego.

Brak odwołania się do płaszczyzny normatywnej obiektywnego przypisania (jej pozytywnych i negatywnych elementów) doprowadził Sąd do sięgania po przesłanki służące ograniczeniu zakresu odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe poza płaszczyzną bezprawności, na której rozpoznawać należy kwestię obiektywnego przypisania skutku, w płaszczyznach winy i strony podmiotowej. Jednakże w swojej argumentacji

Sąd ad quem także nie wytłumaczył, co rozumie pod pojęciem winy, gdyż posłużył się pojęciem „winy nieumyślnej”, które na gruncie poprzednio obowiązującego Kodeksu karnego było odnoszone do strony podmiotowej. Nie jest zatem jasne, czy poszukiwał ograniczenia odpowiedzialności karnej jedynie poprzez odwołanie do znamion typu popełnionego nieumyślnie (art. 9 § 2 k.k.), czy też w winie, jako elemencie legitymizującym odpowiedzialność karną, zgodnie z art. 1 § 3 k.k. nakazującym uwzględnić m.in. zakres swobody sprawcy w wyborze i realizacji zachowania zgodnego z prawem, a w tym możliwość rozpoznania znaczenia czynu, możliwość podjęcia decyzji zgodnej z prawem i możliwość faktycznego sterowania swoim postępowaniem.

Powyższe nakazuje uchylić wyrok Sądu Apelacyjnego w G. i przekazać temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Sąd ten zobowiązany jest zatem rozpoznać rzetelnie zarzut apelacji związany z brakiem uwzględnienia analizy znaczenia i źródła wystąpienia zapalenia płuc u pokrzywdzonego. Musi także w sposób klarowny i niezawierający wewnętrznych sprzeczności uzasadnić kwestię obiektywnego przypisania skutku, mając na uwadze jego płaszczyznę ontologiczną, a także normatywną w zakresie pozytywnych, jak i negatywnych przesłanek przypisania. Rozstrzygnięcie tych kwestii pozwoli na weryfikację, czy zebrany w sprawie materiał dowodowy związany ze zidentyfikowanym łańcuchem kauzalnym jest wystarczający dla przypisania Piotrowi S. sprawstwa zarzucanego mu czynu nieumyślnego.”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.2.2. Ocena czynności okazania.

przepisy: art. 173 § 1 k.p.k.

hasła: Okazanie

Wyrok z dnia 18 lipca 2013 r., III KK 92/13

Teza:

Czynność okazania ma charakter niepowtarzalny, dlatego przepisy procesowe dotyczące zasad jej przeprowadzania, a w szczególności art. 173 § 1 k.p.k., kładą szczególny nacisk na wyłączenie ewentualnej sugestii świadka przy identyfikacji przez niego osoby, wizerunku osoby, jej głosu albo rzeczy. Nie oznacza to jednak, że *in concreto* brak spełnienia wszystkich warunków jakie powinny zostać zapewnione przy okazaniu dyskwalifikuje wartość dowodową tej czynności.

Z uzasadnienia:

„Sąd odwoławczy analizując zeznania pokrzywdzonego i świadka anonimowego zakwestionował wiarygodność rozpoznania przez tych świadków oskarżonego jako sprawcy przestępstwa dokonanego na szkodę E. K., co stało się podstawą uniewinnienia oskarżonego.

Na wstępie trzeba zgodzić się z Sądem odwoławczym, że okazanie oskarżonego pokrzywdzonemu zostało dokonane z naruszeniem § 5 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania (Dz. U. z 2003 r. Nr 104, poz.981), który stanowi, że osoby przybrane do osoby okazywanej powinny być w zbliżonym wieku oraz mieć podobny do niej wzrost, tuszę, ubiór i inne cechy charakterystyczne.

Sąd Apelacyjny uznał, że głównie uchybienie w zakresie doboru wzrostu osób przybranych do okazania miało wpływ na rozpoznanie oskarżonego przez pokrzywdzonego w trakcie tej czynności, ponieważ było na tyle sugestywne, że wypaczało jej wynik. Ocena ta budzi jednak wątpliwości. Czynność okazania ma charakter niepowtarzalny, dlatego

przepisy procesowe dotyczące zasad jej przeprowadzania, a w szczególności art. 173 § 1 k.p.k., kładą szczególny nacisk na wyłączenie ewentualnej sugestii świadka przy identyfikacji przez niego osoby, wizerunku osoby, jej głosu albo rzeczy. Nie oznacza to jednak, że *in concreto* brak spełnienia wszystkich warunków, jakie powinny zostać zapewnione przy okazaniu dyskwalifikuje wartość dowodową tej czynności. Należy podkreślić, że § 5 ust. 1 cyt. rozporządzenia nie wymaga, aby osoby okazywane miały identyczny wzrost, tuszę, ubiór i inne cechy charakterystyczne, lecz muszą urzeczywistniać warunek podobieństwa. Z treści protokołu okazania wynika, że tylko w zakresie wzrostu wybór osób przybranych do okazania nie był właściwy, ponieważ oskarżony był niższy od pozostałych. Natomiast dalsze cechy ich wyglądu zostały zachowane na wystarczającym poziomie podobieństwa, o czym przekonuje dokumentacja fotograficzna dołączona do czynności okazania (k.73-79). Należy podkreślić, że napastnik w krytycznym czasie miał ciemną kominiarkę na głowie, która w znacznej części maskowała jego twarz. W związku z tym nie może dziwić fakt, iż pokrzywdzony na rozprawie oświadczył, że gdyby okazano mu czterech szczupłych mężczyzn tego samego wzrostu, to nie rozpoznałby oskarżonego jako napastnika (k.558). To stwierdzenie pokrzywdzonego, które dowodzi szczerości jego wypowiedzi i wskazuje, że swoimi zeznaniami nie dążył on za wszelką cenę do obciążania oskarżonego, posłużyło Sądowi odwoławczemu do zdyskredytowania czynności okazania przeprowadzonej z udziałem pokrzywdzonego. Jednak z rażącym naruszeniem art. 410 k.p.k. pominął on istotną część wypowiedzi E. K., w której wskazał on dla czego już przy pierwszej czynności okazania nie miał wątpliwości co do rozpoznania oskarżonego. Należy podkreślić, że okazywani mężczyźni byli różnego wzrostu w związku z tym pokrzywdzony, który przecież nie wiedział w jakim miejscu wśród okazywanych mu osób znajduje się oskarżony, miał możliwość porównania wzrostu wszystkich osób okazywanych z zapamiętanym wyglądem napastnika. Wszak E. K. zachował w pamięci jedynie fakt, że sprawca był wyższy od niego, a nie potrafił dokładnie określić jego wzrostu (k.558), co jest naturalne zważywszy na dynamikę przebiegu zdarzenia. Należy zaznaczyć, że wszystkie okazywane osoby spełniały ten warunek, ponieważ były wyższe od pokrzywdzonego. Dlatego Sąd Apelacyjny podchodząc krytycznie do zeznań pokrzywdzonego powinien był rozstrzygnąć, czy wiarygodne jest zapewnienie E. K., że nie potrafił w pamięci odtworzyć wzrostu napastnika, oraz, że ten element wyglądu osób okazywanych nie stanowił sugestii w procesie rozpoznania przez niego sprawcy napadu (k.558). Uszło uwagi Sądu odwoławczego, że pokrzywdzony wskazał, iż w trakcie okazania rozpoznał oskarżonego po identycznej sylwetce i budowie ciała (k.72, 556). Nadto zażądał, aby wskazana przez niego osoba wyciągnęła obie ręce do przodu i wykonany gest oskarżonego na okazaniu był według pokrzywdzonego identyczny jak gest napastnika w trakcie zajścia, co w ocenie E. K. stanowiło dodatkowy element umożliwiający rozpoznanie oskarżonego (k.556v). Warto dodać, że przeprowadzenia tego rodzaju czynności mającej pomóc w rozpoznaniu sprawcy nie odnotowano w protokole okazania z dnia 5 października 2010 r.

Te okoliczności wymagały oceny Sądu odwoławczego, skoro odtwarzały jak doszło do rozpoznania oskarżonego przez pokrzywdzonego. Sąd odwoławczy nie uwierzył również pokrzywdzonemu, że był w stanie rozpoznać głos oskarżonego twierdząc, że nie jest możliwe na podstawie kilku wypowiedzianych słów zapamiętać i po upływie pewnego czasu rozpoznać głos napastnika. Wprawdzie głos oskarżonego nie był okazywany pokrzywdzonemu w sposób wskazany w art. 173 k.p.k., albowiem nie porównywał go z głosem osób przybranych, jednak nie oznacza to, że pokrzywdzony nie mógł rozpoznać oskarżonego także po głosie, który okazał się tylko jednym z wyznaczników jego podobieństwa do sprawcy. Natomiast klasyczne okazanie głosu pokrzywdzonego byłoby czynnością chybioną, ponieważ wcześniej rozpoznał on oskarżonego po elementach jego wyglądu zewnętrznego. Pokrzywdzony powołując się na swoją pamięć słuchową wzmocnioną traumatycznym przeżyciem i akcentując, że z tego powodu nigdy nie zapo-

mni głosu sprawcy (k.554v) wskazywał na jego charakterystyczne brzmienie oraz zbieżność z głosem napastnika, który dwukrotnie w trakcie zajścia zwracał się do pokrzywdzonego z żądaniem wydania pieniędzy, zapewniając pokrzywdzonego, że gdy spełni jego żądanie to nic mu się nie stanie, a zatem nie ograniczył się tylko do kilku słów wskazanych przez Sąd Apelacyjny (str. 7 uzasadnienia Sądu II instancji). Warto również przypomnieć, że pokrzywdzony w trakcie czynności okazania słysząc zmodulowany przez interkom głos oskarżonego wypowiadającego na jego prośbę te same słowa, których użył napastnik, stwierdził jedynie, że głos ten jest bardzo podobny do głosu napastnika (k.72v). Dopiero na rozprawie gdy usłyszał wypowiedzi oskarżonego bez żadnych zniekształceń miał w tym zakresie całkowitą pewność. Również i ta okoliczność wskazuje, że pokrzywdzony starał się w sposób odpowiedzialny weryfikować swoje wypowiedzi w zakresie rozpoznania sprawcy po głosie. Natomiast Sąd odwoławczy nie wykazał w sposób zgodny z zasadą swobodnej oceny dowodów, że zapamiętanie głosu sprawcy przez pokrzywdzonego było niemożliwe np. w świetle zasad doświadczenia życiowego, czy też okoliczności czynu, skoro pokrzywdzony miał bezpośredni kontakt z napastnikiem i był w stanie nie tylko odtworzyć treść wypowiedzianych przez niego słów, ale potrafił scharakteryzować głos napastnika i dostrzec jego podobieństwo do głosu oskarżonego.

Sąd odwoławczy uznał również za zasadny zarzut apelacji obrońcy oskarżonego co do niewiarygodności jego rozpoznania przez świadka anonimowego. Nie można podzielić stanowiska Sądu odwoławczego, kwestionującego okazanie świadkowi incognito oskarżonego przez lustro weneckie, wobec faktu, że wcześniej dokonano tzw. okazania pośredniego przez prezentację jego wizerunku. Analiza akt sprawy wskazuje, że okazanie zdjęć sygnalitycznych świadkowi anonimowemu, wśród których rozpoznał on wizerunek oskarżonego, dokonane w dniu 4 października 2010 r., było podjęte w związku z typowaniem ewentualnych sprawców przestępstwa. Takie postąpienie było zasadne procesowo i nie stanowiło naruszenia art. 173 k.p.k. (zob. wyrok SN z dnia 10 lipca 2008 r., II KK 26/08, LEX nr 449027), albowiem ze zrozumiałych względów nie było jeszcze możliwości dokonania okazania bezpośredniego. W związku z tym nie można uznać, aby tego rodzaju działanie organu procesowego stanowiło element czynności sugestyjnych mający wpłynąć na planowaną czynność okazania osoby oskarżonego. Dopiero następnego dnia, gdy zatrzymano oskarżonego na podstawie rozpoznania jego wizerunku dokonanego przez świadka (k.66), okazanie bezpośrednio oskarżonego zarówno pokrzywdzonemu jak i świadkowi anonimowemu stało się możliwe. Warto również zauważyć, że w trakcie okazania wizerunku przeprowadzający tę czynność funkcjonariusz policji okazywał świadkowi anonimowemu nieaktualne zdjęcie oskarżonego wykonane dnia 31 lipca 2008 r. Zatem, celem weryfikacji rozpoznania wizerunku oskarżonego przez świadka anonimowego, zasadnym było dokonanie jego okazania bezpośredniego. Jednocześnie analiza zdjęć oskarżonego z dnia 31 lipca 2008 r. oraz z dnia 7 października 2010 r. nie pozostawia cienia wątpliwości, że dotyczą one tej samej osoby (k.759,760). Oczywiście okoliczność, że świadek najpierw rozpoznał wizerunek oskarżonego, nie pozostawała bez wpływu na czynność okazania bezpośredniego. Jednak sam fakt, że po dokonaniu okazania zdjęć sygnalitycznych, a później osoby oskarżonego, świadek anonimowy w trakcie obydwu tych czynności w sposób nie budzący wątpliwości, z dużą pewnością, rozpoznał D. R. jako sprawcę przestępstwa dokonanego na osobie E. K. (k. 406 F-H, 406 I – K) nie podważa wiarygodności samego rozpoznania oskarżonego, skoro świadek incognito niezmiennie utrzymywał, że widział twarz przebiegającego przez ulicę oskarżonego, którego zachowanie zwróciło jego szczególną uwagę. Natomiast podany przez świadka czas obserwacji D. R. nie musiał być precyzyjny, ponieważ określał go jedynie szacunkowo. Dlatego też, wbrew stanowisku Sądu odwoławczego, nie był to element decydujący dla oceny wiarygodności zeznań tego świadka, ponieważ miał on kontakt wzrokowy z obserwowaną osobą na tyle długo, aby dostrzec niczym nie osłoniętą twarz oskarżonego, biegnącego z rejonu miejsca zdarzenia, bezpośrednio po jego zakończeniu

(k.597) Sąd odwoławczy nie wykazał natomiast, dlaczego w świetle zasad doświadczenia życiowego wykluczonym była w tej sytuacji możliwość obserwacji przez świadka twarzy oskarżonego, w tym dostrzeżenia, że biegnący mężczyzna miał ciemne włosy i ciemne oczy, co przecież nie stanowi precyzyjnego określenia koloru jego oczu.

Sygnalizowane przez Sąd Apelacyjny rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonego i świadka anonimowego w zakresie opisu napastnika, winny być poddane bardziej szczegółowej ocenie, dla wykazania rzeczywistego zakresu tych różnic, przy uwzględnieniu faktu, że zdarzenie było dynamiczne, każdy ze świadków znajdował się w innej sytuacji, obserwując napastnika pozostającego w ruchu, a pokrzywdzony miał dodatkową trudność wynikającą z faktu, że był przedmiotem brutalnej agresji i podjął obronę własnego mienia.”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.2.3. **Możliwość wniesienia kasacji od postanowienia oddalającego wnioski o wznowienie postępowania.**

przepisy: art. 547 § 1 k.p.k..

hasła: Wznowienie postępowania; kasacja

Postanowienie składu siedmiu sędziów z dnia 25 września 2013 r., III KK 231/13

Teza:

Art. 547§1 k.p.k. wprost określa zakaz skarżenia orzeczeń oddalających wnioski o wznowienie postępowania, a wydanych przez wskazane wyżej sądy. Zakaz ten dotyczy jednak jedynie postępowania wznowieniowego, a więc zaskarżania postanowień oddalających wnioski o wznowienie postępowania w drodze postępowania instancyjnego. Tym samym, zakazem tym nie jest objęta możliwość zaskarżenia takiego orzeczenia innym nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, jakim jest kasacja. Środek ten, w oczywisty sposób, wobec treści art. 519 k.p.k. (wskazującego możliwość wywodzenia kasacji jedynie od wyroków) nie jest dostępny dla stron, lecz art. 521 k.p.k. pozwala wymienionym w jego dyspozycji podmiotom szczególnie wywodzić kasację „od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie”.

Z uzasadnienia:

„W niniejszej sprawie nie może budzić jakiegokolwiek wątpliwości, że podczas rozpoznania przedmiotowego wniosku o wznowienie postępowania, rzeczywiście zaistniało uchybienie opisane w zarzucie. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w składzie wydającym wyrok w Sądzie Apelacyjnym w L. w dniu 11 stycznia 2001 r. w sprawie (...) uczestniczyła sędzia (...) (k. 74 akt (...)), która później, już jako sędzia Sądu Najwyższego, wzięła udział w rozpoznaniu wniosku o wznowienie postępowania zakończonego wyżej wskazanym wyrokiem i brała udział w wydaniu postanowienia z dnia 1 sierpnia 2012r. w sprawie (...) (k. 44 akt (...)).

W ten sposób doszło do naruszenia art. 40§3 k.p.k., który stanowi, że sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia objętego wnioskiem o wznowienie postępowania, nie może orzekać co do tego wniosku. Uchybienie to stanowi bezwzględną przesłankę odwoławczą z art. 439§1 pkt 1 k.p.k.

- 1) Strażnicy gminni (miejscy) mogą kontrolować kierującego pojazdem tylko wówczas, gdy nie stosuje się on do zakazu ruchu w obu kierunkach, określonego odpowiednim znakiem drogowym (B – 1) lub narusza przepisy ruchu drogowego w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego (art 129b ust. 2 pkt 1 lit. a, b ustawy – Prawo o ruchu drogowym).
- 2) Straż miejska nie jest uprawniona do kontroli kierującego pojazdem, który nie zastosował się do zakazu ruchu w jednym kierunku, określonego znakiem zakazu wjazdu (znak B – 2).

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w W., wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 r., uznał Ireneusza C. za winnego tego, że w dniu 1 lipca 2012 r., o godzinie 17⁰⁰ w P., na ulicy P., kierując pojazdem VW o numerze rejestracyjnym (...), naruszył przepisy ruchu drogowego nie stosując się do znaku drogowego B – 2 „zakaz wjazdu”, tj. wykroczenia z art. 92 § 1 k.w., i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 300 zł.

Od tego wyroku apelację wniósł obwiniony, podnosząc zarzut wykroczenia przez Straż Miejską poza zakres ustawowych uprawnień, skutkiem czego wyrok skazujący zapadł w sytuacji braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok. Pisemne motywy wyroku nie zostały sporządzone.

Od powyższego wyroku kasację na korzyść obwinionego Ireneusza C. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich. Skarżący wyrokowi temu zarzucił: rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, to jest art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.k., polegające na nienależytym rozważeniu przez Sąd II instancji zarzutów sformułowanych w apelacji obwinionego, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy wyroku skazującego obwinionego za wykroczenie z art. 92 § 1 k.w., pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczyną odwoławczą wskazaną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu pierwszej instancji i umorzenie postępowania, na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna. Ma racje skarżący, że Sąd Okręgowy w G. dopuścił się rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. (w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.). Mimo, że pisemne motywy wyroku sądu odwoławczego nie zostały sporządzone, to nie ulega wątpliwość, że sąd ten nie rozważył wszystkich zarzutów i wniosków apelacji obwinionego, skutkiem czego w sposób bezkrytyczny zaakceptował oczywiście niestuszne stanowisko sądu I instancji.

Kwestię organów uprawnionych do wnoszenia i popierania wniosków o ukaranie w sprawach o wykroczenia reguluje art. 17 k.p.w., którego § 3 wskazuje na uprawnienia straży gminnych (miejskich) w tym zakresie, ale jedynie wówczas, gdy w zakresie swojego działania ujawniły wykroczenie. Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003 r., w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2003r., Nr 208, poz. 2026 z późn. zm.) strażnicy są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu za wykroczenia określone w: art. 84, art. 85 § 1, art. 89, art. 98, art. 99 § 1, art. 100, art. 101, art. 102 k.w., a ponadto – w zakresie upoważnienia do kontroli ruchu drogowego uzyskanego lub utrzymanego w mocy na podstawie przepisów wykonawczych wydanych zgodnie z dyspozycją art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca

Z uzasadnienia:

„Jeśli chodzi o wyrok Sądu w K. z dnia 28 marca 2008 r. (sygn. akt (...)) to wymierzono nim Jerzemu B. karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby. Ponadto, na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzono Jerzemu B. karę grzywny w ilości 150 stawek dziennych, ustalając wartość każdej stawki dziennej grzywny na kwotę 20 zł, a także na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 4728,27 zł. Prawomocność tego wyroku stwierdzono na dzień 5 kwietnia 2008 roku. Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2010 roku, sygn. akt (...), Sąd Rejonowy w K. orzekł wobec skazanego Jerzego B. wykonanie zastępczej kary 70 dni pozbawienia wolności w miejsce grzywny orzeczonej wyrokiem z dnia 28 marca 2008 roku, sygn. akt (...). Prawomocność tego postanowienia stwierdzono na dzień 14 czerwca 2010 roku. Z kolei zarządzeniem z dnia 28 lipca 2010 roku wymieniona zastępcza kara 70 dni pozbawienia wolności została ograniczona o 1 dzień. Jerzy B. karę zastępczą pozbawienia wolności odbył w całości w okresie od 7 lipca 2010 roku do 14 września 2010 roku (vide: opinia o skazanym z dnia 2 sierpnia 2011 r., k. 17v akt o sygn. (...)). W aktach wykonawczych do sprawy o sygn. akt (...) znajdują się natomiast dokumenty wskazujące na naprawienie przez skazanego w całości szkody (wpłata z 1 sierpnia 2011 roku).

Powyższa sekwencja czynności procesowych w sprawie o sygn. akt (...) prowadzi do wniosku, że procedując w dniu 18 października 2011 roku w przedmiocie wydania wyroku łącznego Sąd Rejonowy w K. nie wziął pod uwagę przepisu art. 76 § 1 k.k., zgodnie z którym „skazanie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby”. Jeżeli natomiast wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny, zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania; nie dotyczy to środka karnego wymienionego w art. 39 pkt 5 k.k., a więc obowiązku naprawienia szkody (art. 76 § 2 k.k.). Ponadto z treści art. 106 k.k. wynika w sposób jednoznaczny, że z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe, a wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. W świetle prawa, orzeczenie obejmujące skazanie, które wobec upływu okresu próby i dalszych 6 miesięcy uległo zatarciu, nie może być wzięte pod uwagę jako podstawa przy łączeniu kar (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2009 r., V KK 303/09, LEX nr 553740; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 kwietnia 2005 r., sygn. akt II Aka 355/04, Prok. i Pr. 2006, nr 4, poz. 50). Istotne jest również to, że zasada wyrażona w przepisie art. 108 k.k., nie rozciąga się na skazanie z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności, gdyż przepis art. 76 § 1 k.k. jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych rozwiązań zawartych w rozdziale XII kodeksu karnego. Jeżeli więc w okresie wskazanym w art. 76 § 1 k.k. nie dojdzie do zarządzenia wykonania kary, to nawet popełnienie w okresie próby nowego przestępstwa pozostanie bez wpływu na zatarcie skazania stosownie do treści art. 76 § 1 i 2 k.k. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1997 r., I KZP 42/96, Prok. i Pr. 1997, nr 5, poz. 2; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2000 r., V KKN 104/00, LEX nr 50954).

Jest przy tym sprawą oczywistą, że wydanie wyroku łącznego w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów następuje wówczas, gdy zachodzą – określone w art. 85 k.k. – warunki do orzeczenia kary łącznej, to zaś jest z kolei możliwe w sytuacji, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju. Warunkiem sine qua non rozstrzygnięcia w określonym wyżej przedmiocie tj. wydania wyroku łącznego, jest więc w pierwszym rzędzie popełnienie przestępstwa, po drugie zaś skazanie za takie przestępstwo prawomocnym wyrokiem. Skutkiem natomiast zatarcia skazania jest fakt, że za niebyłe uważa się nie tylko skaza-

nie, lecz również samo popełnienie przestępstwa. Oznacza to wprowadzenie fikcji prawnej, że do popełnienia przestępstwa w ogóle nie doszło. W aspekcie pozytywnym od chwili zatarcia skazania prawdziwe – z punktu widzenia porządku prawnego – jest zatem stwierdzenie, że danego przestępstwa nie popełniono. Powyższe implikuje oczywistą konstatację, że nie można objąć karą łączną, także w ramach wyroku łącznego, czegoś czego nie było (przestępstwa) i w tym czasie, a więc wydawania wyroku łącznego, nie ma, tj. skazania za to przestępstwo (zob.: wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 r., IV KK 164/09, LEX nr 512114 oraz z dnia 9 grudnia 2009 r., V KK 303/09, LEX nr 553740).”

1.2.6. Zakres zastosowania art. 4 § 1 k.k. w postępowaniu wykonawczym.

przepisy: art. 4 § 1 k.k.

hasła: Przepisy intertemporalne

Postanowienie z dnia 28 sierpnia 2013 r., V KK 160/13

Teza:

Zasada stosowania ustawy poprzedniej, jeśli jest względniejsza dla sprawcy przestępstwa (art. 4 § 1 k.k.), ma ograniczone zastosowanie w postępowaniu karnym wykonawczym. W sprawach dotyczących odwołania warunkowego zwolnienia z reszty kary pozbawienia wolności, z mocy art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy..., (Dz. U. Nr 240, poz. 1431), nakazującego bezpośrednio stosowanie nowych przepisów po wejściu w życie tej ustawy, stosowanie art. 4 § 1 k.k. zostało wyłączone.

Z uzasadnienia:

„Wynika stąd, że nowe przestępstwo umyślne skazany popełnił przed nowelizacją art. 160 k.k.w., a wyrok skazujący i postanowienie odwołujące warunkowe zwolnienie zapadły już po zmianie tego przepisu. W zaskarżonym postanowieniu Sąd Apelacyjny uznał, że nie ma możliwości odwołania warunkowego zwolnienia jako obligatoryjnego, a więc na podstawie art. 160 § 1 k.k.w. w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2012 r., skoro przestępstwo było popełnione przed tą datą. W przekonaniu Sądu drugiej instancji nie pozwalał na to przepis art. 4 § 1 k.k., zakazujący stosowania ustawy nowej, jeśli obowiązująca w czasie popełnienia przestępstwa jest względniejsza dla sprawcy.

Stanowisko Sądu Apelacyjnego jest w tym względzie nietrafne. Odwołuje się ono co prawda do fundamentalnej zasady prawa karnego, że zmiana ustawy nie może działać na niekorzyść sprawcy (lex severior retro non agit), ale nie zauważa, że dotyczy ona orzekania o odpowiedzialności sprawcy przestępstwa na podstawie przepisów Kodeksu karnego. Brzmienie art. 4 § 1 k.k. operuje pojęciami „czasu popełnienia przestępstwa” i „czasu orzekania”. Jest oczywiste i wynikające z samego zakresu normowania przepisami Kodeksu karnego, że czas orzekania w rozumieniu tego przepisu odnosi się do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej sprawcy za popełniony czyn. Norma wyrażona w tym przepisie nie znajduje automatycznego, prostego zastosowania w postępowaniu karnym wykonawczym, które rządzi się autonomicznymi co do zasady regulacjami. Znajduje to wyraz już w treści art. 1 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego, zgodnie z którym wykonywanie orzeczeń w postępowaniu karnym odbywa się według przepisów tego kodeksu. W dacie jego wejścia w życie obowiązywał przepis intertemporalny, art. 243 § 1 k.k.w., stanowiący, że przepisy Kodeksu karnego wykonawczego stosuje się

również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jego wejścia w życie. Ustawodawca nadał więc prymat bezpośredniemu działaniu ustawy nowej w zakresie wykonywania orzeczeń, które już wcześniej były wykonalne. Oznaczało to, że zasada stosowania ustawy poprzedniej, w wypadkach, gdy była względniejsza dla sprawcy (*lex mitior*), nie miała zastosowania. Wszystko to nie oznacza, że reguły kolizyjnej wyrażonej w art. 4 § 1 k.k. w ogóle nie stosuje się w orzekaniu w postępowaniu wykonawczym. W doktrynie przyjmuje się, że art. 4 § 1 k.k. powinien być stosowany w postępowaniu wykonawczym, jeśli dochodzi w nim do „orzekania o przestępstwie”, w szczególności co do rozmiarów i form orzeczonej wcześniej w wyroku odpowiedzialności karnej sprawcy (W. Wróbel: *Zmiana normatywna i zasady intertemporalne w prawie karnym*, Kraków 2003, s. 512). Dotyczy to, między innymi, orzekania w kwestii zastępczej kary pozbawienia wolności, czy też zaostrzenia rygorów wykonywania kary. W każdym z tych postępowań incydentalnych rozstrzygnięcia kształtują dalsze skutki prawnokarne skazania, w tym takie, które pogarszają sytuację skazanego.

Zasada wyrażona w art. 4 § 1 k.k. nie ma zastosowania w postępowaniu wykonawczym przy orzekaniu w przedmiocie warunkowego zwolnienia, a tym bardziej przy odwołaniu warunkowego zwolnienia. Warunkowe zwolnienie nie jest bezpośrednim następstwem popełnienia przez sprawcę przestępstwa, lecz jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, wyraża się w złagodzeniu skutków skazania (W. Wróbel [w:] *Kodeks Karny. Komentarz pod red. A. Zolla*, t. III, Kraków 2008, s. 1199, uchwała SN z dnia 11 stycznia 1999 r., sygn. I KZP 15/98, OSNKW 1999/1-2/1). Z tego też względu wyłączenie zasady *lex mitior* przy wprowadzeniu do ustawy nowych, mniej korzystnych dla skazanego przepisów dotyczących warunkowego zwolnienia i odwołania warunkowego zwolnienia, nie narusza stosownych postanowień Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (art. 7 ust. 1 zd. 2), ani Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (art. 15 ust. 1 zd. 2). Gwarancje tam zawarte nie dopuszczają wymierzenia kary surowszej od tej, którą można było wymierzyć w czasie, gdy czyn zagrożony karą został popełniony. Czym innym jest natomiast wprowadzenie innych ustawowych zasad zwalniania z reszty kary, ale i odwoływania tego zwolnienia, choćby były one bardziej restrykcyjne. Z tych właśnie powodów ustawodawca, wprowadzając w życie Kodeks karny z 1997 r., w przepisie przejściowym art. 14 pkt 4 zdecydował o stosowaniu przepisów nowego Kodeksu do osób warunkowo zwolnionych, niezależnie od tego, czy są one *in concreto* korzystniejsze dla sprawcy.

Analogiczne uregulowanie, czego w tym aspekcie nie zauważył Sąd Apelacyjny, znalazło się w ustawie z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw, w której zmieniono treść art. 160 k.k.w. W art. 10 ust. 1 ustawy zmieniającej stanowi się, że przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się również przy wykonywaniu orzeczeń, które stały się wykonalne przed dniem jej wejścia w życie. Ustawodawca jest więc konsekwentny. Wprowadzając powołaną ustawą nowe przepisy do Kodeksu karnego wykonawczego, w przepisie intertemporalnym, tak samo, jak wcześniej w art. 243 § 1 k.k.w., nakazał stosowanie ich również przy wykonywaniu orzeczeń, które już wcześniej były wykonalne. Jeśli zatem postanowienie o warunkowym zwolnieniu było wykonalne przed 1 stycznia 2012r., to o odwołaniu warunkowego zwolnienia w takim wypadku orzeka się na podstawie art. 160 k.k.w. w nowym jego brzmieniu.

W konkluzji należy stwierdzić, że autor kasacji trafnie podniósł, iż postanowienie Sądu Apelacyjnego obarczone jest obrazą art. 160§1 pkt 1 k.k.w. w zw. z art. 10 ustawy zmieniającej. Sąd ten błędnie uznał, nie nadając właściwego znaczenia art. 10 tej ustawy, że art. 4 § 1 k.k. wyłącza stosowanie nowych zasad odwołania warunkowego zwolnienia, jako mniej korzystnych, w wypadkach, gdy skazany popełnił przestępstwo przed wejściem w życie nowych uregulowań. Wykazano wyżej, że zasada stosowania ustawy poprzed-

niej, jeśli jest względniejsza dla sprawcy przestępstwa (art. 4 § 1 k.k.), ma ograniczone zastosowanie w postępowaniu karnym wykonawczym. W sprawach dotyczących odwołania warunkowego zwolnienia z reszty kary pozbawienia wolności, z mocy art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy..., (Dz. U. Nr 240, poz. 1431), nakazującego bezpośrednio stosowanie nowych przepisów po wejściu w życie tej ustawy, stosowanie art. 4 § 1 k.k. zostało wyłączone.”

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.3. Orzecznictwo Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4. Zagadnienia prawne

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.1. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Zamościu, sygn. akt I KZP 6/13

Czy brak pouczenia lub mylne pouczenie pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o terminie wniesienia środka zaskarżenia, daje na podstawie art. 16 § 1 k.p.k. podstawę do uchylenia się przez samego pełnomocnika lub jego mocodawcę od ujemnych skutków procesowych uchybienia terminowi do wniesienia tegoż środka, poprzez żądanie przywrócenia terminu do jego wniesienia wskazując, iż niedotrzymanie terminu zawitego było od nich niezależne?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.2. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Toruniu, sygn. akt I KZP 11/13

Czy znamiona uporczywego niewpłacania podatku w terminie (art. 57 § 1 kks) może wypełniać jednorazowe zaniechanie zapłaty podatku w terminie, czy też uporczywość sprawcy przejawiać się może wyłącznie w powtarzających się, cyklicznych zachowaniach, polegających na zaniechaniu zapłaty podatku?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.3. Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Prokuratora Generalnego, sygn. akt I KZP 12/13

Czy przewidziana w art. 484 § 2 k.p.k. obligatoryjna zmiana trybu postępowania, z uproszczonego na zwyczajny powoduje, iż wskazane w ustawie warunki określające możliwość rozpoznania sprawy pod nieobecność oskarżonego, zaczynają obowiązywać od chwili zmiany trybu postępowania, czy też dotyczą one całego postępowania jurysdykcyjnego prowadzonego w tej sprawie?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.4. Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Prokuratora Generalnego, sygn. akt I KZP 13/13

Czy podstawę prawną bezwzględnej kary pozbawienia wolności orzeczonej w wyroku łącznym, w wyniku połączenia kar tego rodzaju wymierzonych za zbiegające się przestępstwa z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania stanowi - w stanie prawnym obowiązującym od dnia 8 czerwca 2010 r. - przepis zawarty art. 89 § 1 k.k., czy też wprowadzony ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589) art. 89 § 1a k.k.?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.5. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Rejonowy w Lesznie, sygn. akt I KZP 14/13

Czy uznanie, w myśl wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012 r., w sprawie C-213/11 (Dz.U.U.E.L.1998.204.37), że art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. nr 201, poz. 1540 ze zm.) jest przepisem technicznym w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 r. (Dz.U.L. 363, s. 81), oznacza, że urządzenie gier na automatach, w których gry zawierają element losowości, podlega regulacjom ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r., nr 4, poz. 27 ze zm.)?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.6. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, sygn. akt I KZP 15/13

Czy dopuszczalne jest pociągnięcie do odpowiedzialności karnoskarbowej za występki z art. 107 § 1 kks osób, które prowadzą grę losową, grę na automacie lub zakład wzajemny wbrew zakazom zawartym w art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych w sytuacji, gdy projekt tych przepisów nie został przedstawiony przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.7. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sygn. akt I KZP 16/13

1) czy do łącznego okresu odroczenia, o którym mowa w art. 151 § 3 kkw, stwarzającego dla skazanego możliwość ubiegania się o warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności, zalicza się okres pomiędzy datą zakończenia wcześniej udzielonego odroczenia a datą graniczną roku od dnia wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu, jeśli wniosek o kolejne odroczenie został złożony przed upływem terminu oznaczonego w postanowieniu o odroczeniu, a sąd nie wydał postanowienia o odroczeniu wykonania kary przed upływem roku od dnia wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu,

2) czy niewydanie przez sąd postanowienia w przedmiocie wniosku skazanego o dalsze odroczenie wykonania kary, przed upływem granicznej daty limitującej możliwość odroczenia na czas nieprzekraczający roku, uprawnia sąd rozpoznający wniosek o warunkowe, na podstawie art. 152 kkw, zawieszenie wykonania kary, do merytorycznej – z punk-

tu widzenia wystąpienia przesłanek z art. 69 kk - oceny okresu odroczenia stwierdzonego postanowieniami sądu łącznie z faktycznym czasem niewykonywania wobec skazanego kary z powodu trwającego postępowania w przedmiocie odroczenia wykonania kary a niezakończonego wydaniem postanowienia o odroczeniu z powodu upływu roku, zainicjowanego wnioskiem złożonym przed upływem okresu odroczenia wcześniej udzielonego, tj. okresem między datą tego wcześniej udzielonego odroczenia a datą graniczną roku liczoną od daty wydania pierwszego postanowienia o odroczeniu pozbawienia wolności?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.8. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Suwałkach, sygn. akt I KZP 17/13

Czy zainstalowanie w pojeździe osoby będącej przedmiotem zlecenia detektywistycznego urządzenia GPS związanego z obserwacją osoby jest czynnością dopuszczalną w myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 Ustawy z 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz.U.2002.12.110.), czy też jest czynnością operacyjno-rozpoznawczą przewidzianą w art. 7 w/wymienionej ustawy zastrzeżoną dla innych upoważnionych organów?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.9. Wniosek o rozstrzygnięcie rozbieżności w orzecznictwie przedstawiony przez Rzecznika Praw Obywatelskich, sygn. akt I KZP 18/13

Czy sądem penitencjarnym właściwym do rozpoznania skargi na decyzje organów postępowania wykonawczego przewidzianej w art. 7 k.k.w. jest sąd aktualnego miejsca przebywania skazanego (art. 3 § 2 k.k.w.), czy też sąd miejsca wydania zaskarżonej decyzji?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

1.4.10. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Katowicach, sygn. akt I KZP 19/13

Czy użyte w treści art. 299 § 1 k.k. sformułowanie "środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego", oznacza, że przedmioty i prawa, które zostały uzyskane za pomocą czynu zabronionego, a więc pochodzą bezpośrednio z tego czynu, nie mogą być przedmiotem wykonawczym przestępstwa "prania brudnych pieniędzy", a w konsekwencji również, w zasadniczej większości przypadków, sprawca przestępstwa źródłowego nie może dopuścić się występku z art. 299 § 1 k.k.?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.1. Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 555 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z:

- art. 77 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;
- art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.2. Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności Załączników Nr 1 oraz Nr 2 do ustawy z dnia 6 września 2001 r o transporcie drogowym z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.3. Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 16 ust. 3 pkt 1, art. 16 ust. 3 pkt 2 w części zawierającej słowa "i miejsca urodzenia", art. 16 ust. 3 pkt 3, art. 16 ust. 3 pkt 4, oraz art. 16 ust. 3 pkt 6 oraz art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 roku o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepieniu komórek, tkanek i narządów z art. 47 oraz z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.4. Podstawa uchylenia prawomocnego mandatu karnego (K 23/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 101 § 1 zdanie 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia w zakresie, w jakim nie przewiduje jako podstawy uchylenia prawomocnego mandatu karnego sytuacji, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego stanowiącego podstawę ukarania za wykroczenie w postępowaniu mandatowym - z art. 190 ust. 4 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.5. Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 244 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego - w zakresie, w jakim nie przewiduje prawa zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń i obowiązku poinformowania zatrzymanego o takim prawie - z art. 42 ust. 2 i art. 42 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.6. Imprezy masowe; odpowiedzialność karna za niezastosowanie się do polecenia wydanego na podstawie regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej (K 17/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych w części zawierającej słowa: "regulaminu obiektu (terenu) lub regulaminu imprezy masowej" - z art. 41 ust. 1, art. 42 ust. 1, art. 32 ust. 1, art. 87 ust. 1 i art. 2 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.7. Prawo autorskie (K 15/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.8. Obligatoryjna zamiana grzywny na zastępczą karę aresztu (K 9/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisu art. 25 § 2 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń przez to, że ustanawia obligatoryjną zamianę grzywny na zastępczą karę aresztu - z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.9. Wskazanie sprawcy wykroczenia drogowego (P 27/13)

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wystąpił z pytaniem: czy art 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń jest zgodny z art. 2 oraz 42 ust. 1 w zw. z art 31 ust.3 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.10. Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)

Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił z pytaniem: czy art. 22 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego jest zgodny z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim nie dopuszcza zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

2.2.11. Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie:

1) przepisów Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 roku w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń:

a) Tabeli A-z art. 33 w związku z art. 34, art. 51 § 1 i § 2, art. 64 § 1, art. 65 § 1 i § 2, art. 67 § 1, art. 77, art. 78, art. 81, art. 82 § 1 - 5, art. 117, art. 140, art. 141 oraz art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 178, art. 179 pkt 2, art. 181, art. 183, art. 184 ust. 3, art. 187 oraz art. 188 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze, w związku z art. 431 ust. 1 oraz art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, jak również w związku z art. 96 § 1, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

b) Tabeli B - z art. 33 w związku z art. 34, art. 84, art. 85 § 1, art. 86 § 1 i § 2, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92 § 1, art. 92a, art. 94 § 1, art. 95, art. 96 § 1 pkt 2 oraz pkt 4 i pkt 5, art. 97, art. 100 pkt 2 i pkt 4, art. 101 i art. 102 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń oraz w związku z art. 96 § 1, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

c) Tabeli C - z art. 33 w związku z art. 34 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń w związku z art. 92 ust. 1 i ust. 2 oraz Załącznikiem Nr 1 do ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym, w związku z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o systemie tachografów cyfrowych oraz w związku z art. 96 § 1 i § 1a pkt 2, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

2) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, o którym mowa w pkt 1 - z art. 33 w związku z art. 34, art. 51 § 1 i § 2, art. 64 § 1, art. 65 § 1 i § 2, art. 67 § 1, art. 77, art. 78, art. 81, art. 82 § 1 - 5, art. 84, art. 85 § 1, art. 86 § 1 i § 2, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92 § 1, art. 92a, art. 94 § 1, art. 95, art. 96 § 1 pkt 2 oraz pkt 4 i pkt 5,

art. 97, art. 100 pkt 2 i pkt 4, art. 101, art. 102, art. 117, art. 140, art. 141 oraz art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 178, art. 179 pkt 2, art. 181, art. 183, art. 184 ust. 3, art. 187 oraz art. 188 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze, w związku z art. 431 ust. 1 oraz art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, w związku z art. 92 ust. 1 i ust. 2 oraz Załącznikiem Nr 1 do ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym, w związku z art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o systemie tachografów cyfrowych oraz w związku z art. 96 § 1 i

§ 1a pkt 2, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.12. Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2011 roku w sprawie nadania inspektorom Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego uprawnień do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego:

1) § 2 ust. 1 - z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku -Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to także z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

2) § 2 ust. 2 - z art. 76a ust. 1 w związku z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym oraz w związku z art. 129a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowym, jak również z art. 95 § 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.13. Zawieszenie przez sąd postępowania w związku ze skierowaniem pytania prawnego (U 1/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności § 106 ust. 1 rozporządzenia Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 roku - Regulamin urzędowania sądów powszechnych z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.14. Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu o zbadanie zgodności art. 115 § 21 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 oraz art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP:

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.15. Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności przepisu art. 271 § 1 oraz art. 273 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim nie przyznają statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego, podmiotowi którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu - w szczególności dla którego dokument ma znaczenie prawne, którego sytuację prawną dokument opisuje lub determinuje, z:

1) art. 2 Konstytucji RP,

2.2.21. Prawo przewozowe; penalizacja zachowania podróżnego, który w czasie kontroli biletów nie pozostał w miejscu przeprowadzenia kontroli do czasu przybycia Policji lub innych organów porządkowych (K 16/12)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności przepisu art. 87b ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku - Prawo przewozowe w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o publicznym transporcie zbiorowym przez to, że:

- odnosi się do każdego kontrolowanego podróżnego, a nie tylko podróżnego, który w czasie kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu, mimo braku odpowiedniego dokumentu przewozu, odmawia zapłaty należności i okazania dokumentu, umożliwiającemu stwierdzenie jego tożsamości,
- nakazuje, pod groźbą kary, podróżnemu pozostanie w miejscu przeprowadzania kontroli albo w innym miejscu wskazanym przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego albo osobę przez niego upoważnioną do czasu przybycia funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, niezależnie od tego, czy podróżny swoim działaniem zmierza bezpośrednio do uniemożliwienia zatrzymania go przez funkcjonariusza Policji lub innych uprawnionych służb porządkowych,

z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 Konstytucji RP

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.22. Kontrola operacyjna (K 15/12 – połączona z K 28/12)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności:

- 1) art. 19 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji,
- 2) art. 9e ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej,
- 3) art. 36c ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 41, poz. 214 ze zmianami),
- 4) art. 31 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- 5) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "a także innych ustawach i umowach międzynarodowych",
- 6) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy, o której mowa w pkt 5, w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "oraz innych [przestępstw] niż wymienione w lit. a - f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność",
- 7) art. 31 ust. 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w pkt 5

- z art. 2, art. 47, art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

o zbadanie zgodności:

- 1) art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie

- z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

2) art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 roku o Straży Granicznej w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

3) art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych w związku z art. 212 § 1 i § 2, art. 216 § 1 i § 2, art. 217 § 1, art. 221, art. 278 § 1 - 3 i § 5, art. 284 § 1 - 3, art. 288 § 1 i § 2 oraz art. 290 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, z art. 60 § 2 i § 3, art. 61 § 1, art. 62 § 1, § 3 i § 4, art. 80 § 1 i § 2, art. 93 § 2 i § 3, art. 95 § 1, art. 108 § 2 oraz art. 109 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy, z art. 45, art. 46 ust. 1, art. 49 i art. 49a ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe, z art. 34 pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o wyrobach budowlanych, art. 33 ustawy z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, art. 77 pkt 2, 2a i 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i w związku z art. 52 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 13 października 1995 roku - Prawo łowieckie - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

4) art. 36b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej w związku z art. 60 § 2 i § 3, art. 61 § 1, art. 62 § 1, § 3 i § 4, art. 80 § 1 i § 2, art. 93 § 2 i § 3, art. 95 § 1, art. 108 § 2 oraz art. 109 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

5) art. 36b ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 września 1991 roku o kontroli skarbowej, w związku z art. 85 § 4, art. 86 § 4, art. 87 § 4, art. 88 § 3, art. 89 § 3, art. 90 § 3, art. 91 § 4, art. 92 § 3, art. 94 § 3, art. 95 § 2 i art. 96 § 1 ustawy z dnia 10 września 1999 roku - Kodeks karny skarbowy oraz w związku z art. 100 ust. 1 i art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 roku - Prawo celne - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 28 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 24 maja 2002 roku o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu "i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 28 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz c, jak również pkt 5 ustawy, o której mowa w pkt 6 - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 ze zmianami) - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "a także innych ustawach i umowach międzynarodowych" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. g ustawy, o której mowa w pkt 8 - w zakresie, w jakim odnosi się do zwrotu: "oraz innych [przestępstw - wł.] niż wymienione w lit. a - f, godzących w bezpieczeństwo potencjału obronnego państwa, SZ RP oraz jednostek organizacyjnych MON, a także państw, które zapewniają wzajemność" - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

art. 32 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w pkt 8 - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

11) art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 roku o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym w związku z art. 4, art. 12 ust. 3-6, art. 13 oraz art. 15 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne - z art. 2, art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji, o której mowa w pkt 1;

5. art. 27 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu;

6. art. 17 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym;

7. art. 31 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego

- z art. 2 i art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

o zbadanie zgodności:

1) art. 20c ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 10b ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, art. 36b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych, art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego z art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz z art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

2) art. 36b ust. 5 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, art. 28 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, art. 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, art. 32 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego w zakresie w jakim, przepisy te zezwalając na pozyskiwanie danych, o których mowa w art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne nie przewidują zniszczenia tych spośród pozyskanych danych, które nie zawierają informacji mających znaczenie dla prowadzonego postępowania z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

o zbadanie zgodności:

1) art. 75d ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o Służbie Celnej z art. 47 i art. 49 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

2) art. 75d ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1 z art. 51 ust. 4 Konstytucji RP;

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.33. Prawo do korzystania z pomocy obrońcy na etapie czynności wyjaśniających; postępowanie w sprawach o wykroczenia (art. 4 k.p.s.w.) (K 19/11 – połączona z P 22/11)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia – w zakresie, w jakim przepis ten pomija prawo do korzystania z obrońcy na etapie prowadzenia czynności wyjaśniających przez osoby, co do których istnieją uzasadnione podstawy do sporządzenia przeciwko nim wniosku o ukaranie – z art. 2 i art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 6 ust. 3 lit. c Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i podstawowych Wolności.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.34. Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wystąpił z pytaniem: czy art. 17 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim pomija to, że nie wszczyna się postępowania karnego, a wszczęte umarza, gdy postępowanie o wykroczenie co do tego samego czynu tej samej osoby, zostało wcześniej prawomocnie zakończone, jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 14 ust. 7 Międzynarodowego paktu Praw Obywatelskich i Politycznych?

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.35. Odpowiedzialność karna i wykroczeniowa za ten sam czyn (art. 10 § 1 k.w.) (P 23/11)

Sąd Rejonowy w Grójcu wystąpił z pytaniem: czy art. 10 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń w zakresie, w jakim dopuszcza stosowanie wobec tej samej osoby, za ten sam czyn, odpowiedzialność za przestępstwo i wykroczenie, jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r.?

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.36. Zasady udzielania świadczeń zdrowotnych skazanym odbywającym karę pozbawienia wolności (K 22/10)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 115 § 7 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.37. Wykroczenia; zasady zmiany grzywny na pracę społecznie użyteczną (art. 25 § 1 i 2 k.w.) (P 16/10)

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie wystąpił z pytaniem: czy art. 25 § 1 i § 2 k.w., w zakresie w jakim przewidują możliwość zamiany grzywny na pracę społecznie użyteczną, albo na areszt, jedynie jeśli jest to grzywna przekraczająca kwotę 500 złotych, jest zgodny z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

[Dokumenty w sprawie dostępne na stronie internetowej Trybunału](#)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

3. Zmiany w prawie

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5. Informacja międzynarodowa

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1. Rada Europy

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1.1. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

6.1. Przegląd książek

- A.Kwieciński, Postępowanie z wybranymi grupami skazanych w polskim systemie penitencjarnym, Wolters Kluwer 2013;
- Problemy wymiaru sprawiedliwości karnej. Księga jubileuszowa Profesora Jana Skupińskiego, pod red. A. Błachnio-Parzych, J. Jakukowskiej-Hara, J. Kosonogi, H. Kuczyńskiej, Wolters Kluwer 2013;
- A.Zientara, M. Błaszczyk, Prawo karne. Diagramy, Wolters Kluwer 2013;
- A.Zientara, M. Błaszczyk, Prawo karne. Minirepetytorium, Wolters Kluwer 2013;
- Pozbawienie wolności - funkcje i koszty. Księga Jubileuszowa Profesora Teodora Szymanowskiego. Pod red. P. Wiktorskiej, A. Niełaczonej, I. Rzeplińskiej, A. Rzeplińskiego, Wolters Kluwer 2013;
- Z. Kapiński, Apelacje w procesie karnym. Zagadnienia praktyczne i kazusy, C.H. Beck 2013;
- Kodeks karny., Komentarz, pod red. A. Grześkowiak, K. Wiaka, wydanie 2, C.H. Beck 2013;
- Kodeks postępowania karnego. Komentarz, K. T. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, wydanie 5, C.H. Beck 2013;
- M. Siwik, Cyberprzestępczość, C.H. Beck 2013;

6.2. Przegląd czasopism

Palestra 2013 nr 9-10

- M. Warchoł, Szczególna staranność dziennikarza a karalność zniesławienia;
- K. Kielbicki, Redefinicja zasady kontradiktoryjności w postępowaniu karnym – uwag kilka;
- W. Jankowski, Zasada domniemania niewinności – dlaczego praktyka tak różni się od teorii, cz. 1;
- K. Zakrzewski, Prawo podejrzanego tymczasowo aresztowanego do kontaktu z obrońcą;
- A. Korzeniewska-Lasota, Odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania karnego w postępowaniu w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów. Część 1. Zagadnienia ogólne;

- M. Rypina, Odpowiedzialność karna osób fizycznych za przestępstwa lub wykroczenia popełniane w ramach funkcjonowania jednostek organizacyjnych;
- D. Drajewicz, Termin zażalenia;
- D. Stolarek, Cudzołóstwo. Uwagi na tle regulacji rozwodowej Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego;
- J. Szczepański, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej a wpływ wszczęcia postępowania karnoskarbowego na przedawnienie zobowiązania podatkowego,
- D. Tokarczyk, Glosa do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 24 stycznia 2013 r., I KZP 24/12, (dot. art. 231 § 1 k.k.)
- M. Derlatka, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2012 r., III KK 148/12; (dot. art. 280 § 1 k.k.)
- M. Jackowski, Przegląd orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (maj–czerwiec 2013). Orzecznictwo TK w sprawach dotyczących prawa pracy;
- M. A. Nowicki, Europejski Trybunał Praw Człowieka – przegląd orzecznictwa (kwiecień–czerwiec 2013 r.);
- A. Bojańczyk, Czy obywatelowi polskiemu przysługuje pomoc Państwa Polskiego odnośnie do korzystania z pomocy miejscowego obrońcy w zagranicznym postępowaniu karnym,
- W. Kotowski, Granice przewidywania możliwości wypadku przez kierującego samochodem,

Prokuratura i Prawo 2013 nr 9

- E. Bieńkowska, Europejskie standardy ochrony prywatności ofiar przestępstw;
- K. Karsznicki, Program ochrony świadka w Polsce na tle regulacji prawnych innych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- A. Z. Krawiec, Kasacja Rzecznika Prawa Dziecka;
- K. Banasik, Typ uprzywilejowany czynu zabronionego;
- D. Strzelecki, Charakter jurydyczny wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks;
- M. Warchoł, Konstytucyjność wykroczenia niewykonania polecenia porządkowego w trakcie trwania imprezy sportowej;
- M. Maraszek, Uprawnienia Policji w postępowaniu w sprawach nieletnich;
- M. Cioś, Reprezentacja procesowa powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- R. Seweryn, Wieczystoksięgowe aspekty zabezpieczenia majątkowego;
- D. Drajewicz, Słoweńskie organy ochrony prawnej;
- D. Taberski, Narzędzia cyfrowe w pracy prokuratora;
- T. Kowalczyk, Koordynacja pracy ekspertów kryminalistycznych w Policji;
- R.A. Stefański, Glosa do uchwały 7 sędziów SN z dnia 29 października 2012 r., I KZP 17/12; (dot. art. 86 § 1 k.k. i art. 39 § 1 k.k.s.)

Przegląd Legislacyjny 2013 nr 3

- M. Warchoł, Zażalenie na postanowienie o zastosowaniu tymczasowego aresztowania przez Sąd Najwyższy;

Przegląd Prawa Publicznego 2013 nr 7-8

- P. Chochorowska, Związanie organu administracji orzeczeniem sądu karnego;

Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego 2013 nr 8

- Z. Kukuła, Ochrona obrotu gospodarczego w słowackim Kodeksie karnym;

Przegląd Więziennictwa Polskiego 2013 nr 79

- M. Szwejkowska, Stosowanie i wykonywanie leczniczych środków zabezpieczających z art. 94 kk i 95a kk;
- E. Brzostymowska, Rozważania dotyczące postępowania ze skazanymi niebezpiecznymi w kontekście badań Rzecznika Praw Obywatelskich w wybranych jednostkach penitencjarnych;
- A. Barczykowska, System zakładów karnych i wykonywania kary pozbawienia wolności w Stanach Zjednoczonych Ameryki;